

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5To/12/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8308010267
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 06. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emil Dubňanský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2012:8308010267.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Emila Dubňanského a sudcov JUDr. Antona Lukáča a JUDr. Petra Farkaša na verejnom zasadnutí konanom dňa 6. júna 2012 v trestnej veci obž. Z. P. stíhaného pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, 2 písm. d/ Tr. zákona, o odvolaní obžalovaného a okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Humenné sp. zn. 2T/64/2008 zo dňa 19.12.2011 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. d/, e/ ods. 3 Tr. por. z r u š u j e v napadnutom rozsudku výrok o treste.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. por.

obž. Z. P. , nar. XX.X.XXXX vo I., ČR trvale
bytom N., I. XXX/XXX

u k l a d á

Podľa § 188 ods. 2 Tr. zákona, za použitia § 37 písm. m/ Tr. zákona, § 38 ods. 4 Tr. zák. trest odňatia slobody v trvaní 8 (osem) rokov 8 (osem) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zákona ho pre výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 319 Tr. poriadku odvolanie obžalovaného Z. P. z a m i e t a.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Humenné, sp. zn. 2T/64/2008 zo dňa 19.12.2011 bol obžalovaný Z. P. uznaný za vinného zo spáchania zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 14.01.2008 v čase okolo 14.00 hod. vo vchode bytového domu na ul. X.. S. XXXX/X v N., pod hrozbou zabitia žiadal od I. N. peniaze, keď mu tento odmietol peniaze vydať, tak ho najmenej dvakrát udrel dlaňou po tvári, v dôsledku čoho tento spadol na zem a na zemi ho najmenej dvakrát kopol do oblasti pravého boku, kde z vnútorného vrečka kabáta mu odcudzil puzdro s dokladmi, bez finančnej hotovosti hodil do schránky I. N., čím svojím konaním I. N. spôsobil škodu vo výške 700,- Sk, nespôsobil mu žiadne zranenie, pričom vedel, že I. N. je osobou zdravotne ťažko postihnutou, nakoľko ho už predtým osobne poznal.

Za to bol obžalovanému uložený podľa § 188 ods. 2 Tr. zákona, za použitia § 39 ods. 1, v rámci § 39 ods. 3 písm. d/ Tr. zákona, § 37 písm. m/, § 38 ods. 2, 4 Tr. zákona trest odňatia slobody v trvaní 3 rokov nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zákona bol pre výkon trestu zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. poriadku bolo obžalovanému uložené uhradiť škodu poškodenému Vladimírovi Smolákovi v sume 23,34 Eur.

Proti tomuto rozsudku podali v zákonnej lehote odvolanie obžalovaný a okresný prokurátor. Obžalovaný, ktorý svoje námietky adresoval na Generálnu prokuratúru SR, dôvodí tým, že bol obvinený z lúpeže, ktorej sa vôbec nezúčastnil a napriek tomu sedel vo výkone trestu. Súd ho oslobodil a aj napriek tomu sa opäť odvolal okresný prokurátor. Opätovne popisoval skutočnosti uvedené v jeho výpovedi z roku 2008 s tým, že po celý čas bol so svedkom H.. Počas jeho väzby sa preukázalo, že nie je vinný a bol prepustený z väzby, ale aj napriek tomu Krajský súd v Prešove vrátil spis na okresný súd, ktorý ho na základe výpovede poškodeného opätovne odsúdil, aj napriek tomu, že sa spomínanej lúpeže nedopustil. Požiadal o prešetrenie celého jeho prípadu, nakoľko nechce pykať za skutok, ktorý nespáchal a nechce sedieť vo výkone trestu.

Okresný prokurátor podal odvolanie len čo do výroku o treste, pričom namieta, že súd nesprávne aplikoval ust. § 39 Tr. zákona pri ukladaní trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby, nakoľko na to neboli splnené podmienky. Poukazuje na to, že obžalovaný bol naposledy odsúdený Okresným súdom Humenné sp. zn. 2T 12/10 zo dňa 29.01.2010 a bol mu uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia a tak mimoriadne zníženie trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby vzhľadom na osobu obžalovaného a povahu predmetného trestného činu je nezákonné. Obžalovanému mal byť uložený nepodmienečný trest odňatia slobody pri dolnej hranici upravenej trestnej sadzby za použitia priťažujúcej okolnosti uvedenej v § 37 písm. m/ Tr. zákona pri absencii poľahčujúcej okolnosti. Navrhol zrušiť výrok o treste a obžalovanému uložiť nepodmienečný trest odňatia slobody v dolnej hranici upravenej trestnej sadzby podľa § 38 ods. 4 Tr. zákona a za použitia § 37 písm. m/ Tr. zákona.

Na základe takto podaných odvolaní odvolací súd v zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolatelia podali odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, a dospel k záveru, že len odvolanie okresného prokurátora je dôvodné.

Odvolací súd v tejto trestnej veci už niekoľkokrát konal a rozhodoval, pričom v oboch prípadoch vec vrátil okresnému súdu na opätovné prejednanie a rozhodnutie. Skutok, ktorý bol predmetom obžaloby, bol posúdený ako zločin lúpeže podľa 188 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Tr. zákona, t.j. spáchaný na chránenej osobe. Vo vzťahu k tomuto skutku boli vykonané dôkazy v celom rozsahu potrebnom na zistenie a ustálenie skutkového stavu veci a to zákonným spôsobom. Z takto procesne zabezpečených dôkazov následne okresný súd vyvodil skutkové okolnosti, tak ako sú uvedené vo výroku napadnutého rozsudku, pričom tieto majú oporu vo výsledkoch dokazovania. Okresný súd vyhodnotil dôkazy v súlade so zásadou uvedenou v § 2 ods. 12 Tr. poriadku. Odvolací súd považuje tieto skutkové zistenia za správne, s nimi sa stotožnil a keďže okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia podrobne rozviedol jednotlivé dôkazy, z ktorých pri ustálení skutkového stavu vychádzal, odvolací súd na toto rozhodnutie okresného súdu v celom rozsahu odkazuje.

Krajský súd konštatuje, že prípravné konanie bolo vykonané procesným spôsobom a dôkazy boli zaobstarané v dostatočnom rozsahu odôvodňujúcom podanie obžaloby. Súd prvého stupňa sa s týmito dôkazmi vysporiadal v celom rozsahu a to aj s prihliadnutím na návrhy procesných strán.

Prvostupňový súd ustálil skutkové okolnosti a vinu obžalovaného predovšetkým na základe výpovede poškodeného I. N., ktorý ako v prípravnom konaní tak aj na hlavných pojednaniach popisoval priebeh celého skutku. Kritického dňa obžalovaný pod hrozbou zabitia požadoval od poškodeného peniaze, a keďže mu tento nevyhovelo, obžalovaný ho fyzicky napadol a to tým spôsobom, že ho najmenej dvakrát udrel dlaňou po tvári, v dôsledku čoho poškodený spadol na zem, kde doňho obž. P. ešte dvakrát

kopol a následne mu zobral z vrecka puzdro s dokladmi, kde mal poškodený hotovosť vo výške 700,- Sk (23,34 Eur), túto vybral a doklady hodil do poštovej schránky. Je síce potrebné konštatovať, že poškodený je osobou pozbavenou spôsobilosti na právne úkony, avšak aj znalci z odvetvia psychiatrie po znaleckom vyšetrení poškodeného uviedli, že u poškodeného I. N. bola zistená duševná zaostalosť stredného stupňa imbecility, avšak poškodený dokázal v podstatných rysoch popísať skutok, ako ho popisoval pred vyšetrovateľom. Nebol schopný vymyslieť si skutok a základné rysy vie pochopiť. Neboli zistené konfabulačné prejavy alebo tendencie a jeho prvotné výpovede možno považovať za pravdivé. Poškodený I. N. pri svojich výsluchoch ako aj konfrontácii vždy tvrdil, že obžalovaný ho najprv fyzicky napadol a až potom mu vzal peniaze.

Taktiež výpoveď svedkyne L. N., matky poškodeného, korešponduje s touto výpoveďou. Táto bola očitým svedkom napadnutia jej syna a odcudzenia peňazí. Aj keď svedkyňa na hlavnom pojednávaní konanom dňa 21.1.2009, pozmenila sled udalostí v tom smere, že najprv došlo k odcudzeniu peňazí a až následne ku fyzickému napadnutiu, prvostupňový súd tento rozpor oproti jej výsluchom z prípravného konania neodstraňoval a z uvedeného dôvodu bola vec vrátená okresnému súdu. Svedkyňa už pri svojich ďalších výpovediach potvrdzovala svoje výpovede z prípravného konania, že ku skutku došlo tak, že videla ako obžalovaný udrel poškodeného do tváre a kopal doŕho na zemi a následne mu vybral z vrecka doklady, vzal odtiaľ peniaze a doklady hodil do schránky.

V súvislosti s výpoveďami oboch svedkov boli vypočutí svedkovia Mgr. V. G. a Ing. X. G., ktorí túto trestnú vec v prípravnom konaní vyšetrovali, pričom obaja potvrdzovali spontánnosť výpovede svedkov a popreli vznik akéhokoľvek nedorozumenia pri protokolácií ich výpovedí.

Aj keď obžalovaný tvrdil, že po celý čas bol so svedkom I. H. a mali sa zdržiavať v pohostinstve S. asi do 14:30 až 15:00 hod, túto jeho výpoveď vyvracia svedok O. K., ktorý, ako uviedol, odišiel z pohostinstva asi o 15-16 hodine, avšak obžalovaný určite odišiel skôr. Taktiež svedkyňa V. K. uviedla, že obžalovaný prišiel do baru S. asi o 13:00 hod. a keď ona odchádzala s jeho družkou, Anežkou G., obžalovaný dopil pivo a spolu so svedkom H. tiež išiel preč. Bolo asi 13:30 hod. a obž. P. sa už nevrátil. Oni ešte hrali v tomto bare automaty asi do 14:00 hodiny.

Výsledky takto vykonaného dokazovania v danom prípade vyznievajú jednoznačne a tvoria ucelenú reťaz tak priamych, ako aj nepriamych dôkazov, z ktorých bez akýchkoľvek pochybností možno vyvodit' bezpečný záver, že obžalovaný spáchal skutok tak, ako je uvedený v rozsudku okresného súdu. Úplnosť vykonaných dôkazných prostriedkov vytvorila vo veci nevyhnutný základ na záverečnú myšlienkovú činnosť aj odvolacieho súdu, ktorá spočívala v zhodnotení dôkazov v zmysle uvedených zásad vyplývajúcich z § 2 ods. 12 Trestného poriadku a na vytvorenie záverov o tom, či, ako a ak akému skutku došlo. Z obsahu odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa vyplýva, že uvedené hodnotenie dôkazov neodporuje základným princípom logického myslenia.

Správne preto prvostupňový súd konanie obžalovaného po právnej stránke posúdil, ak toto kvalifikoval ako zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Tr. zákona. Obžalovaný Z. P. svojím konaním, keď proti poškodenému použil násilie v úmysle zmocniť sa cudzej veci - peňazí a takéhoto skutku sa dopustili voči chránenej osobe (§ 139 ods. 1 písm. f/ Tr. zákona, t.j. chorej osobe, s poukazom na ust. § 127 ods. 6 Tr. zákona), naplnili po objektívnej a subjektívnej stránke skutkové podstaty uvedeného zločinu.

Prvostupňový súd sa pred rozhodovaním o treste zaoberal aj poľahčujúcimi a priťažujúcimi a zistil len jednu priťažujúcu okolnosť uvedenú v § 37 písm. m/ Tr. zákona (obžalovaný bol už za trestný čin odsúdený) a nezistil žiadnu poľahčujúcu okolnosť. So zreteľom na prevahu priťažujúcich okolností sa v zmysle ustanovenia § 38 ods. 4 Tr. zákona zvyšuje dolná hranica zákonom stanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu. Za trestný čin lúpeže podľa § 188 ods. 2 Tr. zákona možno uložiť trest odňatia slobody na 7 až 12 rokov. Po aplikácii vyššie uvedeného pravidla sa však dolná hranica trestnej sadzby zvyšuje o 1/3, t.j. na osem rokov a osem mesiacov.

Okresný súd pri ukladaní trestu dospel k záveru a vnútornému presvedčeniu, že s prihliadnutím na okolnosti prípadu a vzhľadom na pomery páchatela, je na mieste použitie ust. § 39 ods. 1 Tr. zákona o mimoriadnom znížení trestu, pretože použitie trestnej sadzby ustanovenej zákonom by bolo pre páchatela neprimerane prísne a preventívny a výchovný účel zabezpečí aj trest kratšieho trvania.

S touto úvahou prvostupňového súdu sa krajský súd nestotožnil. Je potrebné uviesť, že použitie ustanovenia o mimoriadnom znížení trestu v zmysle § 39 ods. 1 Tr. zákona nebolo žiadnym spôsobom konkrétne odôvodnené. Poukázanie len na všeobecné skutočnosti vzťahujúce sa na osobu obžalovaného a nekonkretizovanie okolností prípadu, v ktorých vidí okresný súd dôvod na použitie mimoriadneho zníženia trestu, považuje odvolací súd za nedostatočné a nepreskúmateľné. V tejto súvislosti konajúci súd ešte dodáva, že v súlade so zásadou individualizácie trestu Trestný zákon umožňuje vo výnimočných prípadoch uložiť trest aj po dolnú hranicu trestu stanovenú v osobitnej časti. Umožňuje tak uloženie trestu aj tým páchatelom, u ktorých by uloženie trestu v rámci trestnej sadzby nezodpovedalo konkrétnym okolnostiam prípadu alebo pomerom páchatela. Takýmito okolnosťami budú najmä inak poľahčujúce okolnosti za predpokladu, že ich rozsah alebo význam prekračujú hranice bežné pre priznanie statusu poľahčujúcich okolností, napr. osobné pomery páchatela, silné citové rozrušenie, zdravotný stav a podobne. Preto je povinnosťou okresného súdu pri využití tohto inštitútu aj uviesť, akými úvahami a o aké dôkazy oprel svoje rozhodnutie.

Z odpisu registra trestov obžalovaného vyplýva, že tento bol doposiaľ 9-krát súdne trestaný, pričom v 2 prípadoch sa na neho hľadí, akoby nebol odsúdený. Zároveň je nutné uviesť, že obžalovaný potom, ako bol v tejto trestnej veci prepustený z väzby na slobodu bol 3-krát odsúdený za ďalšiu majetkovú trestnú činnosť na nepodmienečné tresty odňatia slobody. Naposledy trestným rozkazom Okresného súdu Humenné sp. zn. 2T 12/2010 za prečin krádeže podľa § 212 ods. 1, 2 písm. a/, ods. 3 písm. b/ Tr. zákona a bol mu uložený trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov so zaradením pre jeho výkon do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Z výkonu trestu odňatia slobody bol naposledy prepustený 25.10.2011 (rozhodnutie Okresného súdu Humenné sp. zn. OT 17/09). Mesto Snina v podanej charakteristike uvádza len všeobecné údaje o obžalovanom.

Vzhľadom na predchádzajúce odsúdenia obžalovaného Josefa P., ako aj na pokračovanie v páchaní ďalšej protiprávnej činnosti po prepustení z väzby na slobodu v prejednávanej trestnej veci, odporuje zákonu použitie inštitútu o mimoriadnom znížení trestu. Odvolací súd nezistil žiadne výnimočné okolnosti alebo pomery na strane obžalovaného, v dôsledku ktorých by použitie trestnej sadzby ustanovenej zákonom bolo pre obžalovaného neprimerane prísne.

Z uvedeného dôvodu bol zrušený výrok o treste a krajský súd uložil obžalovanému po aplikácii ust. § 38 ods. 4 Tr. zákona trest odňatia slobody na dolnej hranici zákonom zvýšenej trestnej sadzby, t.j. 8 rokov a 8 mesiacov, ktorý v dostatočnej miere zabezpečí ochranu spoločnosti pred týmto obžalovaným a zabráni mu v páchaní ďalšej trestnej činnosti.

Zákonu zodpovedajúce bolo rozhodnutie okresného súdu o spôsobe výkonu uloženého trestu Krajský súd konštatuje, že obž. Z. P. bol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin /trestný rozkaz Okresného súdu Humenné sp. zn. 1T 109/2005 zo dňa 6.9.2005 za trestný čin podľa § 171 ods. 1 písm. f/ Tr. zákona č. 140/1961 Zb., trest vykonal dňa 4.7.2006/, a preto ho v zmysle § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. pre výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Odvolací súd napokon v závere konštatuje, že okresný súd rozhodol správne, ak zaviazal obžalovaného k náhrade škody z dôvodu nevrátenia sumy odcudzených peňazí vo výške 23,34 Eur, keďže poškodený si tento nárok uplatnil riadne a včas.

Obžalovaný na verejnom zasadnutí požiadal o doplnenie dokazovania výsluchom svedkov I. H., M. G. a V. K., ktoré boli krajským súdom zamietnuté. Uvedení svedkovia boli viackrát vypočutí nielen v prípravnom konaní, ale aj na hlavných pojednaniach, pričom okresný súd tieto výpovede aj správne vyhodnotil. Ich výsluchom by neboli zistené žiadne nové okolnosti prípadu a išlo by len o opakovanie už prednesených skutočností.

K odvolacím námietkam obžalovaného konajúci súd uvádza, že v danom prípade, ako je už konštatované vyššie, bola trestná činnosť obžalovaného preukázaná výpoveďami svedkov Vladimíra N. a Zuzany N.. Obrana obžalovaného, že sa na mieste činu nenachádzal a v kritickej dobe bol so svedkom I. H., je vyvrátená výpoveďami svedkov O. K. a V. K..

To boli podstatné dôvody, pre ktoré odvolací súd vyhovel odvolaniu okresného prokurátora a rozhodol spôsobom uvedeným vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.